
Opsteller Sanne Hooijer	Aantal pagina's 21
Behandelend gremium Algemeen Bestuur	Datum voorgelegd 17 april 2019
Agendapunt, Onderwerp 5.4.a, Reactienota ingediende zienswijze actualisatie begroting 2019 en begroting 2020	Agendering Ter informatie
Kopie aan	Kenmerk V0412/H008552

In het Algemeen bestuur van Het Waterschapshuis wordt voorgesteld de actualisatie van de begroting 2019 en de begroting 2020 ongewijzigd vast te stellen. Voorafgaand aan de vergadering is een zienswijze procedure gestart waar aan de waterschappen een termijn van 8 weken is gegeven om een zienswijze in te dienen. In deze reactienota worden de zienswijzen van de waterschappen weergegeven en op basis daarvan besluitvorming over de begrotingen aan het algemeen bestuur voorgelegd.

1 Overzicht ingediende zienswijzen

Onderstaand worden de ontvangen zienswijzen weergegeven zoals deze zijn ontvangen.

Nr.	Waterschap	Ontvangen reactie
1	Aa en Maas	11 maart 2019
2	AGV/Waternet	17 februari 2019
3	Brabantse Delta	5 maart 2019
4	De Dommel	21 maart 2019
5	De Stichtse Rijnlanden	27 februari 2019
6	Delfland	5 maart 2019
7	Drents Overijsselse Delta	Geen zienswijze
8	Fryslân	7 maart 2019
9	Hollands Noorderkwartier	19 februari 2019
10	Hollandse Delta	5 maart 2019
11	Hunze en Aa's	1 maart 2019
12	Limburg	26 februari 2019
13	Noorderzijlvest	28 februari 2019
14	Rijn en IJssel	5 maart 2019
15	Rijnland	5 maart 2019
16	Rivierenland	26 februari 2019
17	Scheldestromen	27 februari 2019
18	Schieland en de Krimpenerwaard	26 februari 2019
19	Vallei en Veluwe	25 februari 2019
20	Vechtstromen	Geen zienswijze
21	Zuiderzeeland	19 februari 2019

2 Samenvatting zienswijzen

Vrijwel alle waterschappen die een zienswijze hebben ingediend stemmen op hoofdlijnen in met de voorliggende ontwerpbegroting 2020 en de geactualiseerde begroting 2019 en daarmee lijkt er een meerderheid inzake het vaststellen van de begrotingsstukken.

- Enkele waterschappen vragen meer onderbouwing van de invullen van de nieuwe rollen vanuit het koersplan.
Reactie HWH: Voor de AB vergadering van 17 april 2019 worden innovatie en transformatie (de nieuwe rollen van HWH 3.0) nader uitgewerkt zodat tijdens de behandeling van de begroting HWH 2019 aanstaande 17 april 2019 het bestuur haar afwegingen kan maken.
- Enkele waterschappen vragen aandacht voor het zoveel mogelijk toerekenen van de kosten aan projecten, om de kosten in instandhouding te beperken.
Reactie HWH: De forse toename in projecten vraagt een bredere ondersteuning door instandhouding. Daar waar kosten direct toegerekend kunnen worden aan projecten, wordt dat gedaan. Onder andere door middel van ons urenregistratiesysteem en de systematiek van interne doorbelastingen aan projecten. Het zo veel mogelijk toerekenen van kosten aan projecten heeft voortdurend onze aandacht. Tegelijkertijd worden toegerekende kosten zuiver gehouden, waarbij rekening wordt gehouden met het principe van 'loden deuren'.
- Enkele waterschappen geven aan meer inzicht nodig te hebben in de lopende projecten waarvoor opdracht is gegeven en hebben voorafgaand aan de begroting behoefte aan een doorkijk naar het volgende jaar.
Reactie HWH: De begrotingen van HWH worden beperkt door het uitsluitend kunnen begroten van de projecten waarvoor een overeenkomst is gesloten. Wij zullen trachten in de 2e bestuursrapportage van 2019 een inschatting te geven van de dan lopende projecten voor het begrotingsjaar 2020, zodat op een eerder moment een doorkijk gemaakt kan worden naar financiële implicaties van gewijzigde en toegevoegde projecten. Hiermee kunnen wij de waterschappen faciliteren in het overzicht van de projecten waarvoor opdracht is gegeven.
- Enkele waterschappen spreken hun zorg uit over de bemensing van HWH door de waterschappen in het licht van de huidige krapte op de arbeidsmarkt en het hoge ambitieniveau in 2019.
Reactie HWH: Wij delen deze zorg. De groei is eind 2018 al duidelijk zichtbaar geworden. Dat heeft zich ook geuit in een substantiële groei in productieve uren. Tot op heden lukt het om vacatures ingevuld te krijgen. Met de begroting van de uitbreiding instandhouding wordt financiële ruimte gecreëerd om meer capaciteit in te kunnen zetten in de instandhouding en de werkdruk beter op te kunnen vangen.
- Enkele waterschappen geven aan behoefte te hebben aan een meer gelijkmatige begroting van HWH.
Reactie HWH: Op dit moment wordt aan de uitwerking van programmasturing gewerkt. De verwachting is dat de geactualiseerde begroting 2020 ingericht kan worden volgens het principe van programmasturing. Dit kan de OGT ondersteunen in het prioriteren van de uit te voeren werkzaamheden en zal naar verwachting leiden tot een gelijkmatiger begroting.

Naar aanleiding de zienswijze procedure is de geactualiseerde begroting 2019 en de begroting 2020 niet aangepast.

3 Individuele toelichting per waterschap

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
1	Aa en Maas	<p>Wij bieden u deze zienswijze aan onder voorbehoud van bekrachtiging door ons Algemeen Bestuur op 7 juni 2019.</p> <p>Wij constateren dat de kosten volgens de geactualiseerde begroting 2019 en begroting 2020 sterk stijgen ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2018. Wij kunnen ons vinden in de toename van de kosten voor zover de kosten betrekking hebben op projecten. Deze kosten komen immers voor rekening van de waterschappen op basis van afzonderlijke opdrachten. Een waterschap heeft daarmee zelf invloed op de mate waarin de kosten van projecten voor rekening van het waterschap komen.</p> <p>Wel plaatsen wij een aantal vragen bij de toename van de kosten voor instandhouding. De toename van de kosten voor Instandhouding komt enerzijds voort uit een toename van eenmalige kosten voor interne projecten. Anderzijds stijgen de kosten voor kantoorautomatisering, ondersteunende applicaties, communicatiemiddelen en vanwege een formatieve uitbreiding met 2 fte. Wij vragen u toe te lichten waarom deze kosten ten tijde van het opstellen van de primaire begroting 2019 niet voorzien waren en derhalve nu via een begrotingswijziging worden aangeboden.</p> <p>Voorts merken wij op dat onder de kosten voor instandhouding rekening gehouden wordt met de invulling van de rollen voor de innovatiemakelaar en ondersteuner/veranderaar zoals opgenomen in het koersplan. Hoewel wij positief staan tegenover de invullen van deze rollen achten wij de kosten die hiervoor in de begroting zijn opgenomen (€ 1 mln) erg hoog. Wij verwachten dat u inhoudelijk aangeeft op welke wijze de invulling van deze rollen zichtbaar wordt in het dienstverleningsniveau van HWH en/of leidt tot lagere kosten bij de waterschappen door het verschuiven van activiteiten naar HWH. Zonder een degelijke onderbouwing kunnen wij niet instemmen met deze post.</p> <p>Tot slot constateren wij dat de, in de geactualiseerde begroting 2019 opgenomen benodigde personele capaciteit voor een belangrijk deel (26.000 uur) nog aangetrokken dient te worden. Daarvan wordt verwacht dat ruim 10.000 uur middels inleen van de waterschappen ingevuld kan worden. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat dit de nodige aandacht krijg en u erin slaagt om deze capaciteit ook daadwerkelijk aan te trekken.</p> <p>Samenvattend concluderen wij dat wij ons kunnen vinden in de lijn van de geactualiseerde begroting 2019 en de begroting 2020 onder de voorwaarde dat wij van u een bevredigend antwoord ontvangen op de hierboven gestelde vragen.</p>	<p>De begrotingen van HWH worden beperkt door het uitsluitend kunnen begroten van de projecten waarvoor een overeenkomst is gesloten. Om deze reden ligt het totaalbedrag van de primaire begroting 2019 (opgesteld eind 2017) op een veel lager niveau dan de geactualiseerde begroting 2019 (opgesteld eind 2018). In de tweede helft van 2018 hebben we geconstateerd dat, door het werken met een kleine instandhouding en vaste kern die in verhouding niet meegroeit met de steeds groter wordende flexibele schil, hierdoor de begeleiding van nieuwe medewerkers en het bewaken van de gewenste cultuur onder druk staat. Dit laatste is duidelijk geworden na de totstandkoming van de kaderbrief en veroorzaakt een (onvoorziene) stijging van € 280.000 in de begroting. Met de begroting van de uitbreiding instandhouding wordt financiële ruimte gecreëerd om meer capaciteit in te kunnen zetten in de instandhouding en de werkdruk beter op te kunnen vangen.</p> <p>Voor de AB vergadering van 17 april 2019 worden innovatie en transformatie (de nieuwe rollen van HWH 3.0) nader uitgewerkt zodat tijdens de behandeling van de begroting HWH 2019 aanstaande 17 april 2019 het bestuur haar afwegingen kan maken.</p> <p>De groei in projecten is eind 2018 duidelijk zichtbaar geworden. Dat heeft zich ook geuit in een substantiële groei in productieve uren in 2018. Tot op heden lukt het om vacatures ingevuld te krijgen.</p>

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
2	AGV/Waternet	<p>Het Dagelijks bestuur van AGV stemt in met de eerste begrotingswijziging 2019 van het Waterschapshuis.</p> <p>Bij een enkel onderdeel van de begrotingswijziging 2019 willen we een toelichting vragen: Naast de begrotingswijzigingen vanwege de ontwikkelingen inzake de programma's van HWH vindt er een aanzienlijke stijging plaats van de instandhouding. Bij de instandhouding is in totaal 1 miljoen euro in de begroting opgenomen voor het versnellen van de digitale transformatie. Dit bedrag is bedoel voor een rol van innovatiemakelaar/strateeg en voor ondersteuner implementatie/veranderaar. Het Dagelijks bestuur van AGV volgt het gezamenlijk advies van de secretaris-directeuren van de waterschappen om bij het aanjagen van de transformatie, de uitwisseling en innovatie te laten faciliteren door HWH. Een van de ingrijpende veranderingen als gevolg van de digitale transformatie is de wijze waarop publieke dienstverleners samenwerken met stakeholders en met bestuurders. Het beeld en beleving door de burgers van 1 overheid is aanleiding om de digitale transformatie niet meer als keuze te zien, maar deze prominent op de bestuurlijke agenda te plaatsen. Hoe gaan deze nieuwe rollen bij HWH bijdragen aan meer aandacht voor de digitale transformatie op de bestuurlijke agenda?</p>	<p>Wij zijn u hiervoor erkentelijk.</p> <p>Vanuit de nieuwe rollen van HWH zal continu gewerkt worden om samen met UvW, STOWA en waterschappers de digitale transformatie aan te jagen op alle niveaus. Dus ook bestuurlijk. Wat gaat het bestuur in 2019 merken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ook komend jaar organiseren we weer gezamenlijk een symposium. Samen met de UvW is het idee ontstaan om het symposium en de waterinnovatieprijs te koppelen. - We gaan innovatietafels organiseren en de resultaten zullen breed met elkaar worden gedeeld. Waarvan de eerste wordt georganiseerd m.b.t. droogte en big data. - Het innovatieplatform waarin alle innovaties van waterschappen worden gepresenteerd zal ook voor bestuurders toegankelijk zijn. - Binnenkort gaat vanuit de UvW het digitaliseringsberaad van start, ook dit gremium zullen wij regelmatig voeden met ontwikkelingen. <p>En ook in 2019 zal HWH zich maximaal inspannen om het brede begrip digitale transformatie zo tastbaar (praktisch) mogelijk te maken, zodat waterschappen in kleine overzichtelijke stappen hun weg voorwaarts kunnen vinden.</p>

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
3	Brabantse Delta	<p>In de geactualiseerde begroting 2019 wordt de financiële uitwerking van het koersplan, "HWH wijzer naar 2020", zichtbaar. Bij de vaststelling van dit koersplan in het AB van Gr HWH op 4 juli jl. waren de financiële consequenties nog niet duidelijk. Waterschap Brabantse Delta heeft toen ingestemd met de vaststelling van dit plan, onder voorbehoud dat de financiën binnen een acceptabel niveau bleven. Hoewel wij positief staan ten opzichte van de uitwerking van het koersplan en het belang onderkennen van het goed uitvoeren van de kennis-, verbindings- en ondersteuningstaak vanuit HWH rondom digitale transformatie, zijn we van mening dat de financiële stijging binnen de instandhoudingskosten nog onvoldoende wordt onderbouwd.</p> <p>De structurele instandhoudingskosten stijgen binnen het programma "Kennis en verbinden" met € 1,1 mln. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door de toevoeging van de twee nieuwe rollen, de rol van innovatie-makelaar en de rol van ondersteuner/veranderaar en bijhorende werkbudgetten. Binnen programma "Bestuur en organisatie" stijgen de structurele lasten met € 0,7 mln. Een belangrijke verklaring hiervoor is de uitbreiding van 2 fte binnen instandhouding en stijging van bedrijfsvoeringskosten. De toelichting op deze stijgingen laat onvoldoende zien, wat dit voor de waterschappen en concreet voor waterschap Brabantse Delta oplevert en met name welke keuzes hierin nog mogelijk zijn.</p> <p>In algemene zin begrijpen wij een toename in de kosten van instandhoudingstaken als gevolg van een groei in projecten en taken. Datzelfde geldt voor kosten die het gevolg zijn van een veranderend prijspeil. De groei in de begroting is in totaliteit echter substantieel te noemen. Op basis van de gegeven onderbouwing is het niet goed mogelijk inzicht te krijgen in welke nadere keuzes nog mogelijk zijn voor herprioritering in de ontwikkeling van formatie, projecten, werkbudgetten en de ontwikkeling van (nieuwe) taken op gebied van strategie, communicatie en innovatie. Wij vragen u daarom eerst een nadere onderbouwing van de groei in begrote lasten en stemmen daarom <u>vooralsnog niet</u> in met de voorgestelde begroting 2019 en de ontwerpbegroting 2020.</p>	<p>Voor de AB vergadering van 17 april 2019 worden innovatie en transformatie (de nieuwe rollen van HWH 3.0) nader uitgewerkt zodat tijdens de behandeling van de begroting HWH 2019 aanstaande 17 april 2019 het bestuur haar afwegingen kan maken.</p> <p>Conform de huidige werkwijze met Business Cases worden opdrachten door de OGT gegeven voor het opstarten van Pilot en Proof of Concept (POC). Iedere opdracht leidt tot een formele begrotingswijziging. Dit betekent dat aan het begin van het jaar de kosten voor de gehele voorfase/innovatie in de instandhouding zullen zitten en dat deze gedurende het jaar gedeeltelijk ten laste van projecten worden gebracht.</p>

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
4	De Dommel	<p>Wij hebben kennis genomen van de geactualiseerde begroting 2019 en de ontwerpbegroting 2020. We zien een behoorlijke toename in projecten die de meerwaarde van HWH voor de waterschappen goed weergeeft. Namens ons algemeen bestuur treft u onze zienswijze aan op de bovengenoemde begrotingen met het verzoek deze zienswijze mee te nemen in de door u aangekondigde reactienota.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De geactualiseerde begroting 2019 laat een forse stijging zien, met name voor de post "instandhouding". Deze wordt in 2020 voortgezet. Waterschap De Dommel gaat akkoord met de begrotingen onder voorwaarde dat er een adequate verklaring komt voor de extra kosten voor het onderdeel "instandhouding". 2. De verklaring voor de stijging van de kosten voor instandhouding is een opsomming van geconstateerde afwijkingen. Waterschap De Dommel vraagt om: <ol style="list-style-type: none"> a. Een inhoudelijke toelichting en verklaring voor de stijging in deze kosten. Graag aandacht hierin waarom deze stijging niet eerder voorzien was in bijvoorbeeld de interne projectenbrief 2019 (bijlage bij de kaderbrief 2020) of in de primaire begroting 2019; b. Aan te geven waar deze kostenstijging zich terugverdient voor de waterschappen (bijvoorbeeld in de vorm van extra dienstverlening, lagere eigen kosten, etc.). 3. Naast de kosten hebben wij zorgen om de beschikbare personele capaciteit. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat dit de nodige aandacht krijgt en u erin slaagt om deze capaciteit ook daadwerkelijk aan te trekken maar dit is wel een risico. 4. Gezien de forse stijging stelt waterschap De Dommel voor om in de conceptbegroting 2020 alvast een omvang voor de nieuwe projecten te ramen en dit bedrag daadwerkelijk op te nemen in het bedrag van de begroting per waterschap. Dit om een te rooskleurig beeld te voorkomen. Deze vraag is eerder geweest maar nu weer actueel. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Voor de AB vergadering van 17 april 2019 worden innovatie en transformatie (de nieuwe rollen van HWH 3.0) nader uitgewerkt zodat tijdens de behandeling van de begroting HWH 2019 aanstaande 17 april 2019 het bestuur haar afwegingen kan maken. 2. In de tweede helft van 2018 hebben we geconstateerd dat, door het werken met een kleine instandhouding en vaste kern die in verhouding niet meegroeit met de steeds groter wordende flexibele schil, hierdoor de begeleiding van nieuwe medewerkers en het bewaken van de gewenste cultuur onder druk staat. Dit laatste is duidelijk geworden na de totstandkoming van de kaderbrief (en interne projectenbrief) en veroorzaakt een (onvoorziene) stijging van € 280.000 in de begroting. Met de begroting van de uitbreiding instandhouding wordt financiële ruimte gecreëerd om meer capaciteit in te kunnen zetten in de instandhouding en de werkdruk beter op te kunnen vangen en projecten beter te kunnen faciliteren. 3. Wij delen uw zorg om de bemensing van HWH. De groei in projecten is eind 2018 al duidelijk zichtbaar geworden. Dat heeft zich ook geuit in een substantiële groei in productieve uren eind 2018. Tot op heden lukt het om vacatures ingevuld te krijgen. Dit heeft de volle aandacht van capaciteitsmanagement. 4. De begrotingen van HWH worden beperkt door het uitsluitend kunnen begroten van de projecten waarvoor een overeenkomst is gesloten. Dit is conform de Gemeenschappelijke Regeling. Op dit moment wordt aan de uitwerking van programmasturing gewerkt. De verwachting is dat de geactualiseerde begroting 2020 ingericht kan worden volgens het principe van programmasturing. Dit kan de OGT ondersteunen in het prioriteren van de uit te voeren werkzaamheden en zal naar verwachting leiden tot een gelijkmatiger begroting.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
5	De Stichtse Rijnlanden	<p>Elk waterschap is verantwoordelijk voor de regie op de integrale procesvoering, met de door het algemeen bestuur beschikbaar gestelde middelen. Voor ICT betekent dat met de combinatie van inzet van eigen personeel, marktpartijen en met arrangementen zoals met en via HWH. Tegen die achtergrond en met de opgave van de transformatie van onze procesvoering (met ICT), zijn wij overtuigd van een toegevoegde waarde van samenwerking in Het Waterschapshuis voor onze sector.</p> <p>Onze zienswijze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een krachtenbundeling is noodzakelijk voor de digitale transformatie in de sector en bij elk van de waterschappen. De sectorscan heeft dat duidelijk gemaakt. Wij ondersteunen daarom a priori de introductie van de nieuwe rollen van HWH, met alle leer- en experimenteeruimte om voorbij het IT-denken een aanjaagfunctie te vervullen voor de transformatie van de (primaire) waterbeheerprocessen in de sector, met meerwaarde ook voor HDSR. In de context van de ontwikkelingen herkennen wij ook de noodzaak van versterking van Het Waterschapshuis, zowel in formatie als in de bedrijfsvoering. Als mede eigenaar van de gemeenschappelijke regeling voelen wij ons verantwoordelijk om bij te dragen aan een goed functionerende basisorganisatie. 2. De financiële implicaties stellen ons echter wel voor een opgave. Als dagelijks bestuur hebben we van het algemeen bestuur de 'geïndexeerde nullijn' als kader meegekregen. Voor de forse stijging van ons eigenaarsdeel en daarnaast voor de deelname aan collectieve projecten in 2019 (en verder) zullen we een oplossing moeten zoeken. De begroting van Het Waterschapshuis voor 2020 zullen we meenemen in onze voorjaarsnota. Wij zullen scherper moeten gaan sturen op onze deelname aan collectieve projecten. Wij vragen van Het Waterschapshuis een meer toekomstbestendige c.q. anticiperende begroting. Wij vragen verder een transparante sturing op output-resultaten en aantoonbaarheid van de toegevoegde waarde per project. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wij zijn u hiervoor erkentelijk. 2. De begrotingen van HWH worden beperkt door het uitsluitend kunnen begroten van de projecten waarvoor een overeenkomst is gesloten. Wij zullen trachten in de 2^e bestuursrapportage van 2019 een inschatting te geven van de dan lopende projecten voor het begrotingsjaar 2020, zodat op een eerder moment een doorkijk gemaakt kan worden naar financiële implicaties van gewijzigde en toegevoegde projecten. Hiermee kunnen wij de waterschappen faciliteren in het overzicht van de projecten waarvoor opdracht is gegeven.

6	Delfland	<p>Delfland is blij te zien dat de weg die vorig jaar in ingeslagen met de vorm en inhoud van de begrotingen, dit jaar een vervolg heeft gekregen. De begrotingen zijn weer transparant, overzichtelijk en duidelijk opgesteld en de uitgaven zijn goed onderbouwd. Delfland wil met deze brief wederom haar vertrouwen in de gekozen aanpak uitspreken en ondersteunt de hoofdlijnen van de HWH kaderbrief 2020, het Koersplan en de begrotingen van harte omdat wij van mening zijn dat de sector baat heeft bij een efficiënt en effectief HWH.</p> <p>Voor de digitale transformatie moeten wij samenwerken met andere organisatie en hierbij is onderlinge solidariteit en vertrouwen nodig. Vlotte en transparante besluitvorming draagt daaraan bij, evenals deze duidelijke begroting en een naar verwachting professionele (project)uitvoering.</p> <p>Dat de begroting ook dit jaar weer groeit ten gevolge van onze succesvolle samenwerking verontrust ons niet, maar Delfland zal de doelmatigheid van de bestedingen nauwlettend maar constructief blijven volgen. In onze VV worden de ontwikkelingen van HWH met belangstelling, maar ook met een kritische inslag, gelet op het verleden, gevolgd.</p> <p>De digitale transformatie kost de waterschappen in de komende jaren veel extra budget, tijd en capaciteit; te veel om alles alleen te blijven doen. Door samen te werken beperken we de kostenstijging van de ICT per individueel waterschap, zowel tijdens de ontwikkeling als in de exploitatie van de gezamenlijke producten en diensten. Binnen onze begroting reserveren wij een budget ter investering in onze samenwerking teneinde onze gezamenlijke kwaliteit te verbeteren en de toename van de totale ICT-kosten van alle waterschappen te reduceren.</p>	Wij zijn u hiervoor erkentelijk.
7	Drents Overijsselse Delta	Het Algemeen Bestuur van Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft in haar vergadering van 28 februari 2019 besloten geen zienswijzen in te dienen voor de begroting HWH 2020 en de geactualiseerde begroting HWH 2019.	

<p>8</p>	<p>Fryslân</p>	<p>Wij begrijpen dan een uitzetting nodig is van de begroting door een toename van activiteiten ten behoeve van de uitvoering van het koersplan HWH 3.0. De stijging van 43% ten opzichte van de primaire begroting 2019 vinden wij te hoog. Wij hebben in onze begroting al wel rekening gehouden met een toename van de kosten maar niet in deze mate. Een begrotingswijziging van deze omvang in de eerste maand van het lopende begrotingsjaar is naar onze mening niet goed getimed.</p> <p>In de begroting zien we een toename van het projectenportfolio. Deze projecten leggen een grote druk op de uitvoeringsorganisatie van Het Waterschapshuis. Op basis van de ervaringen uit het verleden en gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt, biedt de begroting ons inziens onvoldoende garanties omtrent de haalbaarheid. Wij zijn van mening dat een temporisering van de activiteiten op zijn plaats is. De voorgestelde aanpassing van de begroting over 2019 leidt tot een hogere bijdrage voor Wetterskip Fryslân van ongeveer € 210.000. Met een dergelijke stijging is slechts ten dele in onze begroting rekening gehouden.</p> <p>In de begroting 2019 wordt er op hoofdlijnen de invulling van de kennismakelaar/strateeg en ondersteuner/veranderaar beschreven, hiervoor wordt ongeveer € 1 miljoen begroot. Daarnaast wordt het project WILMA slechts kort toegelicht. Graag zien wij deze onderwerpen nader uitgewerkt.</p> <p>Ondanks dat de ontwerp begroting 2020 lager is dan de geactualiseerde begroting 2019 is er een structurele stijging van € 85.000 zichtbaar ten opzichte van de primaire begroting 2019. De begroting 2020 heeft als basis de activiteiten van de begroting 2019. De projecten en activiteiten zijn nog niet goed doorgerekend. De informatie over deze ontwerp begroting is derhalve onvoldoende om hierover een besluit te kunnen nemen.</p> <p>Wij vertrouwen er op dat de gemaakte opmerkingen zullen leiden tot een bijstelling van de stukken en zien deze met belangstelling tegemoet.</p>	<p>In 2018 is de begrotingscyclus reeds 3 maanden naar voren geplaatst, zodat vanaf het 2^e kwartaal van het begrotingsjaar gewerkt kan worden vanuit een vastgestelde begroting. De begrotingscyclus nog verder vervroegen zal leiden tot meer schattingen en onzekerheden in de begroting. Wel zullen wij trachten in de 2^e bestuursrapportage van 2019 een inschatting te geven van de dan lopende projecten voor het begrotingsjaar 2020. Hiermee kunnen wij de waterschappen faciliteren in het overzicht van de projecten waarvoor opdracht is gegeven en de financiële implicaties daarvan. De tweede bestuursrapportage wordt begin 4^e kwartaal van 2019 aangeboden aan het Algemeen bestuur van HWH.</p> <p>Voor de AB vergadering van 17 april 2019 worden innovatie en transformatie (de nieuwe rollen van HWH 3.0) nader uitgewerkt zodat tijdens de behandeling van de begroting HWH 2019 aanstaande 17 april 2019 het bestuur haar afwegingen kan maken.</p> <p>Het project WILMA loopt via de aansturing van de OGT. Veel werkzaamheden zijn in 2018 niet uitgevoerd en worden opnieuw begroot in 2019. Dit betekent een teruggave van het projectsaldo 2018 aan de deelnemende waterschappen enerzijds en een hogere bijdrage voor 2019 anderzijds.</p> <p>De begrotingen van HWH worden beperkt door het uitsluitend kunnen begroten van de projecten waarvoor een overeenkomst is gesloten.</p>
<p>9</p>	<p>Hollands Noorderkwartier</p>	<p>Het in 2018 al in gang gezette groeiende vertrouwen in HWH zet zich in 2019 voort en brengt een toename van producten en diensten met zich mee. De invulling van de nieuwe rollen innovatiemakelaar en ondersteuner/veranderaar uit het Koersplan HWH brengen nieuwe diensten en producten met zich mee en verhogen daardoor de druk op de HWH-organisatie. HHNK ziet enerzijds een groei van HWH en anderzijds een groot verloop bij HWH-medewerkers alsmede krapte op de ICT-arbeidsmarkt, voor zowel inleen als inhuur. Dit zien wij als een zorgpunt voor de stabiliteit van HWH waarvoor wij extra inzet en aandacht van HWH vragen.</p>	<p>Wij zijn u hiervoor erkentelijk. Wij delen uw zorg ten aanzien van de krapte op de arbeidsmarkt en de druk op de HWH-organisatie. Met de begroting van de uitbreiding instandhouding wordt financiële ruimte gecreëerd om meer capaciteit in te kunnen zetten in de instandhouding en de werkdruk beter op te kunnen vangen.</p>

<p>10</p>	<p>Hollandse Delta</p>	<p>Op 29 mei 2019 wordt de zienswijze ter bekrachtiging voorgelegd aan de Verenigde Vergadering van Hollandse Delta. Het college van dijkgraaf en heemraden stemt in met de begrotingswijziging 2019 en de voorgestelde ontwerpbegroting 2020. Daarbij willen wij het volgende opmerken:</p> <p>Begroting 2019: De stijging van de begroting met € 8,2 miljoen betreft in totaal 21 nieuwe projecten waarbij het zwaartepunt ligt in de doorontwikkeling van sectoraal gegevensbeheer (DAMO standaarden), nieuwe diensten met als belangrijkste onderdelen de Informatieveiligheid, Omgevingswet, CMS 3.0 en eHRM en bij de doorontwikkeling van Informatiehuis Water (IHW). Een andere grote bron is de wijziging in de begrote uren van lopende interne en externe projecten. Deze ontwikkeling is een verklaarbaar gevolg van de sterk oplopende vraag naar producten en diensten van HWH. Wel rijst hier de vraag naar de haalbaarheid van de begrote uren, zowel van de lopende als van de nieuwe projecten omdat HWH kampt met een aanzienlijk verloop en veel moet inhuren op een krappe arbeidsmarkt voor ICT en informatie specialisten.</p> <p>Begroting 2020: Waar de begroting van 2019 een sterke stijging laat zien door nieuwe projecten en een verhoogde urenbegroting op lopende projecten, valt de begroting van 2020 terug met € 4,6 miljoen t.o.v. 2019. Deze daling wordt toegeschreven aan het beëindigen van projecten. Ook wordt een groei verwacht van nieuwe projecten die ongeveer even groot is als de genoemde terugval. Deze ontwikkeling stemt overeen met de verwachtingen van WSHD. Daarbij is het ook onze verwachting dat de realisatie van de begroting 2019 grote hinder kan ondervinden van de combinatie van krapte op de arbeidsmarkt en een HWH dat zelf intern nog sterk in ontwikkeling is. De vraag is dan ook in hoeverre lopende projecten en nieuwe in 2019 te starten projecten effect zullen hebben op de begroting 2020 en daarmee de begrote terugval van € 4,6 miljoen zullen verminderen.</p> <p>Wij constateren dat door genoemde factoren er grote afwijkingen ontstaan tussen de initiële begroting, begroting na begrotingswijzigingen en het uiteindelijke jaarrekeningresultaat. Wij verwachten van u dat de voorspellende waarde van de begroting wordt verbeterd.</p>	<p>Wij delen uw zorg om de bemensing van HWH. De groei in projecten is eind 2018 al duidelijk zichtbaar geworden. Dat heeft zich ook geuit in een substantiële groei in productieve uren eind 2018. Tot op heden lukt het om vacatures ingevuld te krijgen. Dit heeft de volle aandacht van capaciteitsmanagement.</p> <p>De begrotingen van HWH worden beperkt door het uitsluitend kunnen begroten van de projecten waarvoor een overeenkomst is gesloten. Wij zullen trachten in de 2e bestuursrapportage van 2019 een inschatting te geven van de dan lopende projecten voor het begrotingsjaar 2020, zodat op een eerder moment een doorkijk gemaakt kan worden naar financiële implicaties van gewijzigde en toegevoegde projecten. Hiermee kunnen wij de waterschappen faciliteren in het overzicht van de projecten waarvoor opdracht is gegeven. Op dit moment wordt aan de uitwerking van programmasturing gewerkt. De verwachting is dat de geactualiseerde begroting 2020 ingericht kan worden volgens het principe van programmasturing. Dit kan de OGT ondersteunen in het prioriteren van de uit te voeren werkzaamheden en zal naar verwachting leiden tot een gelijkmatiger begroting.</p>
------------------	------------------------	--	---

<p>11</p>	<p>Hunze en Aa's</p>	<p><u>Algemeen</u> Het Algemeen bestuur deelt de zorg over de krapte op de arbeidsmarkt c.q. de mogelijkheden voor inhuur en inleen van de waterschappen en vraagt of werkzaamheden geprioriteerd kunnen worden.</p> <p><u>Instandhouding</u> De kosten voor programma instandhouding zijn aanzienlijk gestegen bij de actualisatie begroting 2019. Ondanks dat wij een professionele ondersteuning voor de uitvoering ondersteunen, vragen wij u de kostenstijging voor de instandhouding tot het noodzakelijke te beperken.</p> <p><u>Kennis en verbinden</u> Binnen het Waterschapshuis is een innovatiemakelaar aangesteld in vaste dienst. Wij zijn van mening, zoals ook besproken in de VDW vergadering van 18 januari, dat de algemene kosten ('makelaarskosten') binnen de personeelsbegroting van HWH vallen en de specifieke kosten (de kosten voor implementatie en /of organisatieadvies bij de verandering) op de specifieke innovatieprojecten drukken.</p> <p>Het koersplan is een goede ontwikkeling die door de waterschappen wordt gedeeld. Dit koersplan geldt t/m 2020. In het koersplan is afgesproken om in te zetten op innovatie en kennis. Hiervoor zijn er 2 FTE ingezet plus een jaarbudget (totaal ruim € 1 miljoen). Na 2020 zijn in meerjarig perspectief hiervoor (nog) geen kosten opgenomen. Desgevraagd is door u aangegeven dn in juni 2018 het Algemeen bestuur naar aanleiding van het koersplan 'Wijzer naar 2020' heeft bepaald dat de nieuwe rollen voor een periode van 2 jaar (2019 en 2020) onder de verantwoordelijkheid van het Algemeen bestuur wordt gebracht. De intentie, zoals verwoord in het Koersplan, is dat de OGT op termijn de eigenaar wordt van Kennis en Verbinden en hiervoor opdrachten aan HWH verstrekt. Omdat dit laatste nog niet geformaliseerd is, is dit nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt. Wij vinden dit onjuist en vragen u een meerjarig perspectief alsnog met deze kosten rekening te houden.</p> <p>Met inachtneming van deze punten stemt het Algemeen bestuur van waterschap Hunze en Aa's in met de actualisatie begroting 2019 en begroting 2020.</p>	<p>Wij delen uw zorg ten aanzien van de krapte op de arbeidsmarkt en de druk op de HWH-organisatie. Tot op heden lukt het om vacatures ingevuld te krijgen. Op dit moment wordt aan de uitwerking van programmasturing gewerkt. De verwachting is dat de geactualiseerde begroting 2020 ingericht kan worden volgens het principe van programmasturing. Dit kan de OGT ondersteunen in het prioriteren van de uit te voeren werkzaamheden.</p> <p>Met de begroting van de uitbreiding instandhouding wordt financiële ruimte gecreëerd om meer capaciteit in te kunnen zetten in de instandhouding en de werkdruk beter op te kunnen vangen. Wij beperken dit tot het noodzakelijke, onder andere door gebruik te maken van de flexibele inzet van tijdelijke krachten.</p> <p>Conform de huidige werkwijze met Business Cases worden opdrachten door de OGT gegeven voor het opstarten van Pilot en Proof of Concept (POC). Iedere opdracht leidt tot een formele begrotingswijziging. Dit betekent dat aan het begin van het jaar de kosten voor de gehele voorfase/innovatie in de instandhouding zullen zitten en dat deze gedurende het jaar gedeeltelijk ten laste van projecten worden gebracht.</p> <p>Feitelijk hebben wij nog geen opdracht om de nieuwe rollen van innovatie en ondersteuner/veranderaar door te zetten na 2020. Om deze reden zijn de kosten hiervoor niet opgenomen in de meerjarenraming voor 2021 en verder. Zodra er meer duidelijkheid is over deze inzet, zal dit worden verantwoord in de begroting.</p>
------------------	----------------------	---	---

<p>12</p>	<p>Limburg</p>	<p>Wij maken bij onze zienswijze het voorbehoud van instemming door ons algemeen bestuur. Behandeling is voorzien in de AB-vergadering van 15 mei 2019.</p> <p>Wij hebben de voorliggende begrotingswijziging 2019 en de ontwerpbegroting 2020 doorgenomen en geconcludeerd dat de wijzigingen in de bedragen logisch te verklaren zijn, onder andere op basis van het koersplan, en geen aanleiding geven tot het stellen van vragen. Wij stemmen, onder het eerder in deze brief geschetste voorbehoud, dan ook in met de begrotingswijziging 2019 en de ontwerp begroting 2020.</p>	<p>Wij zijn u hiervoor erkentelijk.</p>
<p>13</p>	<p>Noorderzijlvest</p>	<p>De voorgestelde begrotingen zijn een goede uitwerking van de koers die met Het Waterschapshuis is ingezet. We kunnen instemmen met de programma's die u in 2019 toe wilt voegen aan de begroting. Voor wat betreft de begroting 2020 sluiten de ontwikkelingen en te behalen resultaten in de begroting HWH en de programmaplannen in het algemeen aan bij de doelen en prioriteiten uit de plannen van waterschap Noorderzijlvest.</p> <p>Naast steun voor de ontwikkelingen en doelen hebben we wel enkele vragen bij de begroting.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De stijging voor 2019 is fors ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. We hebben er begrip voor dat nog niet alle ontwikkelingen vorig jaar waren te voorzien. Maar door het tijdstip van deze actualisatie kunnen we er in onze eigen begroting 2019 geen rekening meer mee houden. Is het niet mogelijk om de waterschappen in een eerder stadium een bijgesteld beeld van de verwachte omvang van de begroting te geven? 2. De stijging voor 2019 is onder meer het gevolg van het doorschuiven van projecten vanuit 2018. De mate waarin blijkt niet duidelijk uit de begroting, maar wel uit de concept-jaarrekening 2018. Die kregen we een maand na het begrotingsvoorstel. De stijging in 2019 valt voor een deel weg tegen bedragen die Het Waterschapshuis over 2018 terugbetaalt aan de waterschappen. Het is goed dat besluiten om projecten gedeeltelijk door te schuiven op deze manier expliciet door het bestuur van Het Waterschapshuis worden genomen. Maar doordat de informatie is verspreid over documenten die we op een verschillend moment ontvangen is het vrijwel onmogelijk om een goed beeld te hebben van de financiële gevolgen. Ook hiervoor geldt: is het niet mogelijk een beeld van de financiële ontwikkelingen te geven: in een eerder stadium en met samenhang tussen de verwachting voor het komend jaar en (doorschuivende) werkzaamheden in het lopende jaar? 	<p>Wij zijn u hiervoor erkentelijk.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In 2018 is de begrotingscyclus reeds 3 maanden naar voren geplaatst, zodat vanaf het 2^e kwartaal van het begrotingsjaar gewerkt kan worden vanuit een vastgestelde begroting. De begrotingscyclus nog verder vervroegen zal leiden tot meer schattingen en onzekerheden in de begroting. Wel zullen wij trachten in de 2^e bestuursrapportage van 2019 een inschatting te geven van de dan lopende projecten voor het begrotingsjaar 2020. Hiermee kunnen wij de waterschappen faciliteren in het overzicht van de projecten waarvoor opdracht is gegeven en de financiële implicaties daarvan. De tweede bestuursrapportage wordt begin 4^e kwartaal van 2019 aangeboden aan het Algemeen bestuur van HWH. 2. In de 2^e bestuursrapportage van 2018 is een indicatie gegeven van de af te rekenen bedragen per waterschap. Dit zullen wij ook in de 2e bestuursrapportage van 2019 doen, in samenhang met het eerste punt.

	<p>3. De begroting 2019 stijgt onder andere door prijsindexatie en stijging van salariskosten. Het lijkt erop alsof u deze stijgingen één op één hebt doorvertaald in de omvang van Instandhouding en de projecten. Was het niet mogelijk om binnen de begroting naar andere oplossingen te zoeken? Was de oorspronkelijke begroting over 2019 in die zin niet taakstellend?</p> <p>4. Het programma Instandhouding stijgt fors. Zouden niet nog meer kosten van Instandhouding doorberekend kunnen worden aan projectmatige activiteiten?</p> <p>5. Op 13 februari stuurde u een brief over het intrekken van de BTW-vrijstelling voor Het Waterschapshuis. Klopt ons beeld dat hiermee in de geactualiseerde begroting nog geen rekening is gehouden? Heeft deze ontwikkeling ook nog consequenties voor het traject van vaststelling en wijziging van de begrotingstraject?</p> <p>Deze zienswijze kan nog wijzigen na behandeling door het algemeen bestuur Binnen de reactietermijn was het niet mogelijk om de ontwerpbegroting voor te leggen aan het algemeen bestuur: dit vergadert op 13 maart. Onze zienswijze is daarom onder voorbehoud van instemming door het algemeen bestuur.</p>	<p>3. In de primaire begroting 2019 was reeds rekening gehouden met een algemene prijsindexatie van 1,5%. De stijging van de salariskosten wordt veroorzaakt door het onderhandelingsresultaat op de CAO, welke tot een veel hogere stijging leidt dan de genoemde 1,5%. Het onderhandelingsresultaat is na de vaststelling van de primaire begroting 2019 tot stand gekomen en kon daardoor niet eerder voorzien worden.</p> <p>4. De forse toename in projecten vraagt een bredere ondersteuning door instandhouding. Daar waar kosten direct toegerekend kunnen worden aan projecten, wordt dat gedaan. Onder andere door middel van ons urenregistratiesysteem en de systematiek van interne doorbelastingen aan projecten. Het is zo veel mogelijk toerekenen van kosten aan projecten heeft voortdurend onze aandacht. Tegelijkertijd worden toegerekende kosten zuiver gehouden, waarbij rekening wordt gehouden met het principe van 'loden deuren'</p> <p>5. Het bericht van de belastingdienst heeft ons bereikt nadat de begroting voor zienswijze is neergelegd. Het Dagelijks bestuur heeft besloten de begroting niet aan te passen met deze informatie. Voor HWH betekent het dat de begroting gerealiseerd wordt exclusief BTW. Vanuit dit oogpunt van HWH is er niet direct een begrotingswijziging nodig en kan de voorliggende HWH begroting worden vastgesteld. Dit betekent ook dat de rekening voor kostenstijging als gevolg van de BTW nog niet direct bij de waterschappen wordt neergelegd. Er wordt een procedure opgestart, de uitkomsten hiervan zijn onzeker. Gezien de ervaringen uit het verleden, dat er door andere omstandigheden veelal het budget niet volledig wordt benut en wordt terugbetaald, proberen we dit zo veel mogelijk te compenseren. Daar waar nodig zullen begrotingswijzigingen worden aangeboden gedurende 2019.</p>
--	--	---

14	Rijn en IJssel	<p>Ons collega heeft de volgende opmerkingen gemaakt voer de begrotingswijziging 2019 en de ontwerp-begroting 2020 van Het Waterschapshuis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wij kunnen instemmen met de 1^e begrotingswijziging 2019, onder voorbehoud van goedkeuring door het algemeen bestuur. 2. Wij kunnen instemmen met de ontwerp-begroting 2020, onder voorbehoud van goedkeuring door het algemeen bestuur. 3. Wij vragen aandacht voor een meer stabiele programmering op basis van de vastgestelde begroting. 	<p>Wij zijn u hiervoor erkentelijk.</p> <p>Op dit moment wordt aan de uitwerking van programmasturing gewerkt. De verwachting is dat de geactualiseerde begroting 2020 ingericht kan worden volgens het principe van programmasturing. Dit kan de OGT ondersteunen in het prioriteren van de uit te voeren werkzaamheden en zal naar verwachting leiden tot een gelijkmatiger begroting.</p>
15	Rijnland	<p>Hierbij delen wij u mede dat wij instemmen met de begrotingswijziging 2019 en de begroting 2020. Gezien het vergaderschema van de verenigde vergadering van Rijnland is het niet mogelijk om onze VV vóór de vergadering van het AB van Het Waterschapshuis een besluit over een zienswijze te laten nemen. Daarom reageren wij namens het college van Rijnland met enige aandachtspunten.</p> <p>De instandhoudingsbegroting laat een stijging zien van € 2 mln. zien. Deze was nog niet in de kadernota voorzien terwijl deze documenten kort na elkaar aan de deelnemers toegestuurd werden.</p> <p>Verder kan de projectenbegroting nu geen compleet beeld geven voor 2020 omdat gaandeweg nog projecten en programma's door de opdrachtgeverstafel (OGT) goedgekeurd zullen worden. Dat is weliswaar inherent aan de gekozen werkwijze maar wij dringen erop aan een nieuwe programmasturing in te voeren waarbij complete programma's aan de OGT worden voorgelegd en het mandaat om daarbinnen projecten uit te voeren bij het Uitvoerend Overleg belegd wordt. Dit bevordert de sturing op het jaarbudget beter dan nu het geval is en daarmee kan de financiële stabiliteit van Het Waterschapshuis in de komende jaren beter uit de verf komen.</p>	<p>Wij zijn u hiervoor erkentelijk.</p> <p>In de kaderbrief zijn de kaders geschetst voor de begrotingen 2019 en 2020. Zowel de interne projecten, als de nieuwe rollen vanuit het koersplan zijn hierin toegelicht. Ook de forse stijging van de uurtarieven als gevolg van het onderhandelingsresultaat op de CAO is hier aangehaald.</p> <p>In de tweede helft van 2018 hebben we geconstateerd dat, door het werken met een kleine instandhouding en vaste kern die in verhouding niet meegroeit met de steeds groter wordende flexibele schil, hierdoor de begeleiding van nieuwe medewerkers en het bewaken van de gewenste cultuur onder druk staat. Dit laatste is duidelijk geworden na de totstandkoming van de kaderbrief en veroorzaakt een (onvoorziene) stijging van € 280.000 in de begroting.</p> <p>Op dit moment wordt aan de uitwerking van programmasturing gewerkt. De verwachting is dat de geactualiseerde begroting 2020 ingericht kan worden volgens het principe van programmasturing.</p>

16	Rivierenland	<p>Onze aandachtspunten en constatering met betrekking tot de actualisatie zijn als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Gezien de problemen bij Het Waterschapshuis in het verleden, is er destijds drastisch ingegrepen in de instandhouding. Daarmee is de invulling van de instandhouding op een minimaal niveau, ook in relatie tot de sterke groei van het aantal projecten. Daar vindt nu een correctie op plaats, wat financiële consequenties heeft.2) Gezien de landelijk ingrijpende ontwikkelingen rond de omgevingswet en cybersecurity en de daaraan gekoppelde digitaliseringsopgave is de positie van het Waterschapshuis belangrijker geworden, en zien we de coördinerende rol opgepakt worden.3) We constateren dat de verhoging ook komt door opstarten van nieuwe projecten waar waterschap Rivierenland bij betrokken is.4) We zijn ons er van bewust dat gezien de digitale transformatie ook in 2020 het aantal projecten toeneemt. <p>Gezien de verklaring bij de voorgestelde begrotingswijziging kunnen wij instemmen met de geactualiseerde begroting 2019 en begroting 2020.</p>	Wij zijn u hiervoor erkentelijk.
-----------	--------------	---	----------------------------------

<p>17</p>	<p>Scheldestromen</p>	<p>Wij hebben deze zienswijze ter kennisgeving gestuurd aan onze Algemene vergadering.</p> <p>Met de groeiende samenwerking van de waterschappen op het gebied van digitalisering en de digitale transformatie zullen ook de daarmee samenhangende kosten voor Het Waterschapshuis toenemen. Waterschap Scheldestromen ziet dat als een positieve ontwikkeling, omdat het rendement van de samenwerking kan vergroten met de ingezette doorontwikkeling van Het Waterschapshuis. De kwaliteitsimpulsen, een nieuwe koers, bestaande- en nieuwe projecten en het benutten van innovatie bij de waterschappen vragen evenwel om een proactieve aansturing van de verdere invulling en benutting van de samenwerking.</p> <p>De actualisatie van de begroting 2019 is fors. Een meerjarenperspectief van het kostenverloop van de samenwerking via Het Waterschapshuis is ter voorkoming van bestuurlijke drukte zeer gewenst. Het streven naar een stabiele en realistische begroting kan de omvang van de begrotingswijzigingen beperken. Mogelijk dat de in uitwerking zijnde programmasturing van Het Waterschapshuis daarin gaat voorzien. Waterschap Scheldestromen wenst voorts dat de wensen van uit de primaire taken op het gebied van de gezamenlijke digitale agenda in dat meerjarenperspectief een prominentere plek zullen krijgen.</p> <p>Wij delen het standpunt van het Dagelijks bestuur van Het Waterschapshuis met betrekking tot de BTW-problematiek en volgen de ontwikkelingen met belangstelling.</p> <p>Wij stemmen in met de voorliggende actualisatie van de begroting 2019 en de ontwerpbegroting 2020.</p>	<p>Op dit moment wordt aan de uitwerking van programmasturing gewerkt. De verwachting is dat de geactualiseerde begroting 2020 ingericht kan worden volgens het principe van programmasturing. Dit kan de OGT ondersteunen in het prioriteren van de uit te voeren werkzaamheden en zal naar verwachting leiden tot een gelijkmatiger begroting.</p>
------------------	-----------------------	---	--

<p>18</p>	<p>Schieland en de Krimpenerwaard</p>	<p>In 2018 heeft HWH een koersplan opgesteld waarmee het invulling geeft aan de opgaven die de digitale transformatie met zich meebrengt. De kaderbrief 2020 geeft een uitwerking van dit koersplan. Het koersplan is vastgesteld in het AB van HWH in juli 2018, echter nog zonder dat duidelijk was wat het effect hiervan zou zijn op de begroting.</p> <p>Bij de instandhouding is in totaal 1 miljoen euro in de begroting opgenomen voor het versnellen van de digitale transformatie. Dit bedrag is bedoeld voor een rol van innovatiemakelaar/strateeg en voor ondersteuner implementatie/veranderaar.</p> <p>1. Innovatiemakelaar/strateeg Dat er extra impuls nodig is op de digitale transformatie is duidelijk en dat de waterschappen elkaar daarbij kunnen versterken ook. Hiervoor is, voor de omvang van twee fte en een out-of-pocket budget, een bedrag van 560.000 euro opgenomen om voor alle waterschappen innovaties te verkennen en kenbaar te maken.</p> <p>2. Ondersteuner implementatie/veranderaar Daarnaast verwachten wij meerwaarde ten aanzien van versnelling van de digitale transformatie door waterschappen te ondersteunen bij de transformatie. Hiervoor is 440.000 euro opgenomen in de begroting. De (groepen) waterschappen die deelnemen aan projecten waar implementatie-ondersteuning wordt geboden of die anderszins ondersteuning willen bij de digitale transformatie kunnen hierbij ondersteund worden vanuit HWH. Het betreft een nieuwe activiteit die facultatief is. Tegenover deze kosten staan voor zover er gebruik van wordt gemaakt inkomsten van de afnemer. In de begroting 2020 zullen deze kosten onder de projecten worden gebracht.</p> <p>Deze nieuwe activiteiten rond de digitale transformatie zullen in het begin het karakter hebben van innovaties en experimenten en van nieuwe aanpakken en nieuwe samenwerkingen. In de opdrachtgeverstafel (OGT) nieuwe stijl zullen de waterschappen deze projecten en initiatieven blijven volgen en verkennen hoe we ze kunnen opschalen, zodat de hele sector er krachtiger van wordt. Indien nodig en behulpzaam zullen vanuit de OGT voorstellen komen voor andere financieringsarrangementen.</p> <p>Door de aanbidding van beide nieuwe producten kan het Waterschapshuis de waterschappen helpen conform de visie van HWH 3.0.</p>	
------------------	---------------------------------------	--	--

		<p>Voor HHSK is van belang dat wijzigingen in de hoogte van de instandhoudingsbegroting vooraf worden besloten in het AB van HWH. Koerswijzigingen moeten worden voorzien van een financiële paragraaf.</p> <p>HHSK is onaangenaam verrast door de post huisvesting op de begroting, die kort geleden is besproken in het Algemeen Bestuur van HWH en waarbij het gekozen scenario werd gepresenteerd met een kostenpost van 20.000 euro. Nu staat dit voor 300.000 euro in de begroting 2019.</p> <p>Verder dringt HHSK er op aan dat de uitbreiding van de formatie in de instandhouding wordt gerealiseerd op basis van flexibiliteit. De omvang van de instandhouding van HWH moet immers kunnen meebewegen met de omvang van de projectenportefeuille. HHSK verzoekt ook om te onderzoeken of de instandhoudingskosten nog meer in de vorm van een opslag op de projectkosten kunnen worden verrekend.</p> <p>De projectenbegroting 2019 en 2020 is gebaseerd op goedgekeurde projecten. De opdrachtgeverstafel (OGT) waarin alle waterschappen ambtelijk vertegenwoordigd zijn, besluit over projecten en programma's. Alleen wanneer de OGT deze heeft goedgekeurd leiden ze tot het opnemen in de begroting voor het lopende of het komende jaar en daarmee tot uitgaven. Dit geeft de zekerheid dat er alleen goedgekeurde uitgaven worden gedaan door HWH. De keerzijde is dat we op voorhand weten dat de concept-begroting 2020 niet het complete beeld voor 2020 zal weergeven. Gezien de ervaringen van de afgelopen jaren zullen er zeker nog enkele miljoenen euro's bijkomen. De OGT zal immers nog projecten goedkeuren die HWH gaat uitvoeren. Dat maakt HWH zeker slagvaardig maar de kosten zijn op basis van de begroting op deze manier niet voorspelbaar.</p> <p>U verzoekt de begroting 2020 vast te stellen op basis van wat inmiddels bekend is maar van kaderstelling is daarmee nauwelijks sprake. Wij steunen de richting van HWH om nieuwe programmasturing in te voeren waarbij complete programma's aan de OGT worden voorgelegd, waarbij het mandaat om er projecten van te maken bij het Uitvoerend overleg belegd wordt. Hiermee kan de sturing op budget beter uit de verf komen.</p>	<p>De kosten in 2019 zijn nodig voor de (her)onderhandelingen met de verhuurder, ontwerp van de (her)inrichting en andere eenmalige kosten die niet geactiveerd kunnen worden. Deze kosten in 2019 wordt in de jaren daarna gecompenseerd onder andere door lagere huurkosten. Het in de AB gepresenteerde kostenplaatje, was samengevat over een periode van 10 jaar.</p> <p>De forse toename in projecten vraagt een bredere ondersteuning door instandhouding. Wij beperken dit tot het noodzakelijke, onder andere door gebruik te maken van de flexibele inzet van tijdelijke krachten. Daar waar kosten direct toegerekend kunnen worden aan projecten, wordt dat gedaan. Onder andere door middel van ons urenregistratiesysteem en de systematiek van interne doorbelastingen aan projecten. Het zo veel mogelijk toerekenen van kosten aan projecten heeft voortdurend onze aandacht. Tegelijkertijd worden toegerekende kosten zuiver gehouden, waarbij rekening wordt gehouden met het principe van 'loden deuren'.</p> <p>De begrotingen van HWH worden beperkt door het uitsluitend kunnen begroten van de projecten waarvoor een overeenkomst is gesloten. Wij zullen trachten in de 2^e bestuursrapportage van 2019 een inschatting te geven van de dan lopende projecten voor het begrotingsjaar 2020, zodat op een eerder moment een doorkijk gemaakt kan worden naar financiële implicaties van gewijzigde en toegevoegde projecten. Hiermee kunnen wij de waterschappen faciliteren in het overzicht van de projecten waarvoor opdracht is gegeven.</p>
--	--	--	--

<p>19</p>	<p>Vallei en Veluwe</p>	<p>Het college is akkoord met de inhoud van de voorgelegde begroting en is zeer content met de doorvertaling van koers HHW 3.0 hierin. Inhoudelijk is er dan ook geen aanleiding om van de zienswijze gebruik te maken.</p> <p>Procedureel wenst het college wel gebruik te maken van de zienswijzeprocedure. Ervaring uit de voorgaande jaren leert dat de actualisatie begroting sterke stijgingen laat zien ten aanzien van de primaire begroting. Aan het einde van het jaar worden van deze stijgingen weer grote bedragen teruggegeven aan de waterschappen. Met de door HWH voorziene uitdaging rond bemensing van projecten, lijken 2019 en 2020 hierop geen uitzondering te zijn. Het jaarlijks ophogen en restitueren van geld veroorzaakt voor het waterschap veel verantwoording en financiële administratie. Via de zienswijze vragen wij HWH om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een ander mechanisme te hanteren voor de facturatie van de gevolgen van de aangepaste begroting. Wij stellen daarbij voor om de facturatie niet direct in zijn geheel te effectueren, maar om de verhoging slechts voor 50% te laten doorwerken in de facturatie. 2. De BERAP momenten te gebruiken om de verwachtingen te monitoren en de waterschappen in oktober definitief te informeren over een mogelijk te factureren extra bedrag. Het college heeft via de zienswijzeprocedure al inhoudelijk akkoord gegeven voor de algehele verhoging, zodat een eventuele aanvullende 50% geheel ambtelijk afgehandeld kan worden. 3. Extra te investeren in de kwaliteitsverbetering rond projecten en beheer (zoals ook in de primaire begroting initieel was voorzien). Hiermee wordt de uitvoering van projecten bij HWH beter voorspelbaar. Gevolg zal zijn dat de fluctuaties, door het aanvragen van extra middelen in de actualisatiebegrotingen en de teruggave bij de jaarrekeningen, kleiner zullen worden. Tevens zal de projectrealisatie voor de waterschappen toenemen. 	<p>Wij zijn u hiervoor erkentelijk.</p> <p>In 2019 zullen wij ons facturatieschema, ook in het licht van het standpunt van de belastingdienst inzake de BTW, onder de loep nemen. Wij streven naar een heldere financiële afhandeling van de begroting (swijzigingen). Om de geactualiseerde begroting 2019 in gedeeltes (50/50) te factureren, heeft daarbij niet de voorkeur. Enerzijds om de aansluiting met de begroting niet te verliezen en anderzijds omdat HWH geen eigen kredietfaciliteiten heeft (en dus werkkapitaal nodig heeft). Een alternatief is dat tussentijdse begrotingswijzigingen die bij de bestuursrapportages worden aangeboden, pas bij de jaarafsluiting in rekening worden gebracht. Dit kan echter alleen wanneer wordt voorzien dat er een teruggave te verwachten is voor het lopende jaar.</p> <p>De genoemde extra investeringen in de kwaliteitsverbeteringen zijn in de afgelopen jaren al ingezet, en worden in 2019 en 2020 voortgezet. Een en ander is opgenomen in de begrotingen.</p>
<p>20</p>	<p>Vechtstromen</p>	<p>Het dagelijks bestuur van waterschap Vechtstromen heeft in zijn vergadering van 26 februari jl. besloten het algemeen bestuur te adviseren geen zienswijze in te brengen ten aanzien van de ontwerp-begroting HWH 2020 en de eerste begrotingswijziging HWH 2019. Het algemeen bestuur van Vechtstromen zal op 24 april bepalen of er kan worden ingestemd met dit advies.</p>	

Vergaderstuk Algemeen Bestuur

<p>21</p>	<p>Zuiderzeeland</p>	<p>In de Algemene vergadering van Waterschap Zuiderzeeland van 12 maart 2019 zal de definitieve zienswijze worden vastgesteld.</p> <p>Waterschap Zuiderzeeland herkent de door HWH uitgesproken groei van vertrouwen van de waterschappen en ziet de rol die HWH kan spelen rondom de digitale transformatie. De impact van de digitale transformatie op de sector is groot en we zijn ervan overtuigd dat we voor heel veel zaken nog maar aan het begin van de ontwikkelingen staan. Wereldwijd, landelijk en individueel als waterschap gaan we hierin nog veel doen. Zaken die moeten: informatiebeveiliging en de invoering van de omgevingswet bijvoorbeeld. Maar ook kansen zoals het beter gebruik van open data en algoritmes. Allemaal gedreven vanuit de bedoeling om meer en meer in verbinding met onze omgeving te staan en om onze processen continue te verbeteren.</p> <p>De rol van HWH in landelijke samenwerking groeit en dat is zichtbaar in de verschillende nieuwe projectvoorstellen die individueel hun toegevoegde waarde voor de waterschappen behelzen. De optelsom van deze voorstellen is zichtbaar in de geactualiseerde begroting 2019 en de ontwerp-begroting 2020. Het resulteert in een forse stijging van het aantal projecten en instandhoudingskosten, waarvan het belang op zichzelf niet ter discussie staan.</p> <p>De vaststelling van de begroting is een moment van integrale afweging van deze individuele nieuwe en lopende projecten. In dat kader zijn er een viertal afwegingen die we u in deze zienswijze willen meegeven:</p> <p>1. Begroting versus realisatiekracht Er is sprake van een forse toename van de begroting van 43% waarvan het grootste deel voor rekening van de waterschappen is. De nieuwe projecten vragen niet alleen veel van HWH maar ook van de waterschappen zelf. Gezien de ervaring van de afgelopen jaren en de krapte op de arbeidsmarkt is het ons inziens de vraag of de waterschappen samen met Het Waterschapshuis is staat zijn om een dergelijke groei daadwerkelijk te realiseren. Gezien het feit dat afgelopen jaren de begrotingen niet volledig zijn uitgeput, hebben wij onze twijfels hoe realistisch de nu voorliggende groei is.</p> <p>2. Instandhoudingskosten versus projectkosten De stijging van de instandhoudingskosten heeft betrekking op de toename van de ondersteuning, gelieerd aan het groeiende aantal projecten, de verdere professionalisering van de bedrijfsvoering en tot slot middelen voor innovatie en ondersteuning bij digitale transformatie. Als eerste zijn wij van mening dat toename van ondersteuning door meer projecten ook daadwerkelijk aan die projecten toegewezen moet worden. Als tweede stellen we voor om in de toekomst het programma 'Kennis en Verbinden', waarvan innovatie en ondersteuning van de digitale transformatie onderdeel uitmaakt, als apart collectief programma te beschouwen. Gezien de ervaringen hiervan lijkt hier een apart programma inmiddels beter op zijn plaats.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De groei is eind 2018 al duidelijk zichtbaar geworden. Dat heeft zich ook geuit in een substantiële groei in productieve uren. Ondanks de scherpere inzet van de begroting 2018, blijft er een fors bedrag over aan het einde van 2018. Naar aanleiding hiervan is een analyse gemaakt van het eindsaldo 2018, zoals weergegeven in de 3e bestuursrapportage. Hieruit blijkt dat van het eindsaldo van 2018 een relatief beperkt deel (zijnde 6% van de totale begroting 2018) invloed heeft gehad op het geleverde resultaat Dit deel van het resterende saldo verdient daarom focus om verder beperkt te worden. 2. Daar waar kosten direct toegerekend kunnen worden aan projecten, wordt dat gedaan. Onder andere door middel van ons urenregistratiesysteem en de systematiek van interne doorbelastingen aan projecten. Het zo veel mogelijk toerekenen van kosten aan projecten heeft voortdurend onze aandacht. Tegelijkertijd worden toegerekende kosten zuiver gehouden, waarbij rekening wordt gehouden met het principe van 'loden deuren'. Totdat de nieuwe 'innovatietak' formeel ook ondergebracht is bij de OGT, blijft dit voornamelijk onder de instandhouding onder de verantwoordelijkheid van het AB. De verwachting is dat dit in 2020 onder de projecten ondergebracht kan worden. Wij zullen dan ook, mede in het kader van de programmasturing, de programma-indeling opnieuw beoordelen.
------------------	----------------------	---	--

	<p>3. Inzetten op realistische groei Ons waterschap ondersteunt een beheerste groei van HWH met een goede balans tussen de hoeveelheid uit te voeren projecten en de realisatiekracht van de waterschappen en Het Waterschapshuis. Gezien de nu al ambitieuze agenda en onze ervaringen tot nu toe, is ons waterschap van mening dat het extra starten van nieuwe initiatieven, bovenop bestaand werk in 2019, niet realistisch is. Wij doen een oproep tot het beperken van de budgetgroei van het programma 'instandhouding' en herprioritering van bestaande budgetten binnen bestaande programma's. Met deze herprioritering moeten nieuwe initiatieven opgevangen worden tot het maximum van de geactualiseerde begroting. Ons voorstel voor 2020 is om een begrotingsplafond te hanteren dat gelijk is aan het niveau van de geactualiseerde begroting van 2019.</p> <p>4. Integrale toetsing gedurende het jaar De geactualiseerde begroting 2019 geeft het integrale inzicht in het totaal van lopende projecten en nieuw ingebedde projecten met de consequenties voor ons waterschap. Dat integrale inzicht geeft aanleiding tot heroverweging van prioriteiten of een eventueel begrotingsplafond. Wij stellen voor om gedurende 2019 eerder een dergelijk integraal inzicht in de ontwerpbegroting 2020 te geven, bijvoorbeeld in het verlengde van de momenten van de berap. Zo kan eerder in het jaar geanticipeerd worden op de begrotingsontwikkelingen, al dan niet gekoppeld aan eventuele afspraken die tijdens de begrotingsbehandeling op 17 april worden gemaakt.</p>	<p>3. Op dit moment wordt aan de uitwerking van programmasturing gewerkt. De verwachting is dat de geactualiseerde begroting 2020 ingericht kan worden volgens het principe van programmasturing. Dit kan de OGT ondersteunen in het prioriteren van de uit te voeren werkzaamheden en zal naar verwachting leiden tot een gelijkmatiger begroting.</p> <p>4. Wij zullen trachten in de 2^e bestuursrapportage van 2019 een inschatting te geven van de dan lopende projecten voor het begrotingsjaar 2020, zodat op een eerder moment een doorkijk gemaakt kan worden naar financiële implicaties van gewijzigde en toegevoegde projecten. Hiermee kunnen wij de waterschappen faciliteren in het overzicht van de projecten waarvoor opdracht is gegeven.</p>
--	---	---